

Powiatowe urzędy pracy i inne instytucje rynku pracy mogą dofinansować m.in. swoje działania przeciwdziałające bezrobociu. Ośrodki pomocy społecznej czy centra pomocy rodzinie starają się natomiast o dofinansowanie projektów aktywizujących osoby w trudnej sytuacji życiowej. Poza tym samorządy, jako organy prowadzące różne placówki oświatowe, mogą pozyskiwać fundusze na zajęcia dla uczniów, podnoszenie kompetencji nauczycieli, stypendia dla zdolnej młodzieży, itd.

Finansowanie: Programy Regionalne

Kultura

Poza projektami w zakresie e-kultury, samorządy i instytucje kultury mogą realizować także przedsięwzięcia inwestycyjne. Na szczególną uwagę zasługują dofinansowania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego czy renowacją zabytków. Część środków w ramach projektów kulturalnych może być przeznaczana także na udostępnienie różnych zasobów kultury w formie cyfrowej.

Środków na kulturę samorządy mogą szukać w Programie Infrastruktura i Środowisko oraz Programie Polska Cyfrowa. Wnioski przyjmuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Gdzie po szczegółowe informacje?

Więcej informacji znajdziesz na stronie:

www.FunduszeEuropejskie.gov.pl

lub w Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich w Twojej okolicy.

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

wego oraz Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Fundusze na ten cel pojawiają się także w programach regionalnych. Kulturę na obszarach wiejskich wspiera Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Finansowanie: Program Infrastruktura i Środowisko, 8.1

Program Polska Cyfrowa, 2.3.2

Programy Regionalne

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (Podstawowe usługi i odnowa wsi)

Inne obszary

Pęten wykaz obszarów, w których o dofinansowanie mogą się starać jednostki samorządu terytorialnego i instytucje im podlegające jest znacznie dłuższy.

Zwróć uwagę, że dofinansowanie projektów samorządów najczęściej pojawia się w programach regionalnych poszczególnych województw.

Fundusze Europejskie dla jednostek samorządu terytorialnego

Jednostki samorządu terytorialnego to ważni beneficjenci środków unijnych. Jeśli jesteś przedstawicielem takiej instytucji, dobrze wiesz, jak szeroki jest zakres jej zadań. W wielu obszarach działania samorządy mogą pozyskać dofinansowanie z Funduszy Europejskich.

Pamiętaj, że wśród beneficjentów unijnych funduszy pojawiają się nie tylko urzędy gmin, miast czy starostwa powiatowe. Często są to np. związki i stowarzyszenia samorządów, jednostki organizacyjne i inne instytucje wykonujące zadania na zlecenie samorządu.

Na kolejnych stronach znajdziesz najważniejsze, podstawowe wskazówki na temat możliwości dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego.

Uwaga! Szersze informacje o opisanych formach wsparcia znajdują się na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl

Infrastruktura techniczna

Jednostki samorządu terytorialnego mogą pozyskać fundusze unijne na projekty związane z gospodarką odpadami. Środki mogą zostać przeznaczone np. na instalacje do zbiórki, selekcji i przetwarzania odpadów.

Inny obszar to gospodarka wodno-ściekowa. Gminy mogą rozwijać sieci wodociągowe i kanalizacyjne czy finansować powstawanie oczyszczalni ścieków. Takie projekty powinny wpisywać się w tzw. „master plany”, które powstały w celu realizacji przepisów unijnych. Z gospodarką wodną wiąże się także projekty w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców. Należy do nich np. budowa zbiorników retencyjnych, wyposażenie służb ratowniczych czy monitoring zagrożeń środowiska.

Samorządy mogą pozyskiwać dofinansowanie na projekty związane z infrastrukturą techniczną w Programie Infrastruktura i Środowisko. Za większość zadań odpowiada Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusze na ten cel zostały zaplanowane także w programach regionalnych. Na obszarach wiejskich można też korzystać z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Finansowanie: Program Infrastruktura i Środowisko, 2.1, 2.2, 2.3
Programy Regionalne
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (Podstawowe usługi i odnowa wsi)

Transport

Fundusze Europejskie wspierają także rozwój infrastruktury transportowej. Dofinansowanie przeznaczone jest zarówno na budowę dróg i elementów im towarzyszących, jak i na inne rodzaje transportu.

Część środków jest też przeznaczona na transport w miastach, zwłaszcza ten ekologiczny. Dofinansowany może więc zostać np. zakup niskoemisyjnego taboru.

Fundusze są dostępne w Programie Infrastruktura i Środowisko oraz Programie Polska Wschodnia. Dofinansowania są przyznawane przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych (www.cupt.gov.pl) oraz przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (www.popw.parp.gov.pl). Ponadto środki na ten cel są zaplanowane w programach regionalnych. Na obszarach wiejskich można też korzystać z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Finansowanie: Program Infrastruktura i Środowisko, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 6.1
Program Polska Wschodnia, 2.1, 2.2
Programy Regionalne
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (Podstawowe usługi i odnowa wsi)

Ochrona środowiska

Samorządy mogą realizować projekty w zakresie edukacji środowiskowej czy przygotowania dokumentów planistycznych.

Pojawiają się także fundusze na rekultywację terenów, tworzenie zielonej infrastruktury czy korytarzy ekologicznych.

Dofinansowanie takich projektów jest możliwe w Programie Infrastruktura i Środowisko. Wsparcia udziela w szczególności Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki są dostępne także w programach regionalnych.

Finansowanie: Program Infrastruktura i Środowisko, 2.4, 2.5
Programy Regionalne

Energetyka

Dofinansowane mogą zostać również projekty wspierające oszczędzanie energii. Samorządy mogą pozyskać środki np. na działania w zakresie termomodernizacji budynków. Chodzi tu w szczególności o poprawę efektywności energetycznej zarówno w budynkach, które służą różnym celom publicznym i społecznym, jak i w budynkach mieszkalnych.

Projekty związane z energetyką są finansowane z Programu Infrastruktura i Środowisko. Wsparcia udziela Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Innym źródłem są środki w programach regionalnych.

Finansowanie: Program Infrastruktura i Środowisko, 1.3, 1.5, 1.6, 1.7
Programy Regionalne

Informatyzacja

Coraz bardziej popularne jest stosowanie rozwiązań elektronicznych do załatwiania spraw urzędowych. Jednostki samorządowe mogą pozyskać dofinansowanie na rozwiązania elektroniczne w swoich programach regionalnych. Dzięki takiemu wsparciu rozwijają tzw. e-usługi publiczne i zwiększają liczbę spraw, które możemy załatwić bez wychodzenia z domu.

Finansowanie: Programy Regionalne

Infrastruktura społeczna

W programach regionalnych jednostki samorządowe mogą uzyskać wsparcie na tworzenie np. infrastruktury szkół i przedszkoli, szpitali, czy domów pomocy społecznej. Środków na te cele nie przewidziano jednak we wszystkich województwach. Jest to zależne od danego regionu. W takich sytuacjach samorządy mogą korzystać z dofinansowania na rewitalizację obszarów problemowych. Celem takich działań może być m.in. dostosowanie budynków czy innych obiektów tak, aby zaczęły one pełnić funkcje społeczne.

Na obszarach wiejskich wsparcie infrastruktury społecznej przewiduje także Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Finansowanie: Programy Regionalne
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (Podstawowe usługi i odnowa wsi)

Działalność społeczna

Poza projektami związanymi z infrastrukturą społeczną, samorządy i ich jednostki organizacyjne mogą pozyskiwać Fundusze Europejskie na różne projekty społeczne z programów regionalnych.